

NOTA INFORMATIVĂ
la Raportul de monitorizare consolidat referitor la realizarea Planului de acțiuni
pentru anii 2012-2014 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul
proprietății intelectuale până în anul 2020

În conformitate cu prevederile Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 880 din 22.11.2012 (în continuare - Strategie), implementarea acesteia se realizează în 3 etape: prima –2012-2014; a doua – 2015-2017 și a treia – 2018-2020. În cadrul primei etape a implementării Strategiei au fost definite mecanisme de încurajare a activității inovatoare, modernizată infrastructura sistemului de PI, elaborate programele de studii la disciplinele de proprietate intelectuală (PI) în instituțiile de învățământ, consolidate capacitățile instituționale ale instituțiilor cu atribuții și responsabilități în domeniul PI, dezvoltat sistemul de protecție a indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, organizate campanii de sensibilizare a publicului privind riscurile și consecințele fenomenelor pirateriei și contrafacerii, elaborate un șir de studii privind starea actuală pe diferite segmente în domeniul protecției și utilizării proprietății intelectuale.

Raportul de monitorizare consolidat (în continuare Raport) referitor la realizarea Planului de acțiuni pentru anii 2012-2014 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020 (în continuare - Planul de acțiuni pentru anii 2012-2014) a fost elaborat de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) în conformitate cu prevederile stipulate în pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 880 din 22.11.2012. Rapoartele anuale privind realizarea Strategiei pentru anii 2012 și 2013 au fost elaborate și prezentate spre aprobare Comisiei naționale pentru proprietatea intelectuală (CNPI), expediate Guvernului și publicate pe site-ul oficial al AGEPI. La expirarea primei etape de implementare a Strategiei (2014), AGEPI a întocmit Raportul pentru anul 2014, urmat de prezentul **Raport de monitorizare consolidat pentru anii 2012-2014**, elaborat în baza generalizării rapoartelor pentru anii 2012, 2013, 2014 și prezentate la etapa actuală spre aprobare de către CNPI.

La perfectarea Raportului au contribuit autoritățile și instituțiile vizate în realizarea Strategiei prin prezentarea rapoartelor de progres privind rezultatele îndeplinirii acțiunilor la finele fiecărui an a primei etape de implementare a Strategiei (2012-2014), conform Planului de acțiuni pentru anii 2012-2014. Întru executarea Planului de acțiuni pentru anii 2012-2014 au fost implicate în calitate de autorități responsabile 27 de ministere și instituții: Cancelaria de Stat, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Culturii; Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Justiției, Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante, Ministerul Finanțelor, Serviciul Vamal, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Academia de Științe a Moldovei, Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic, Biroul Național de Statistică, Procuratura Generală, Organizația pentru Atragerea Investițiilor și Promovarea Exportului, Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijloci, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, Camera de Comerț și Industrie, Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” S.A., Consiliul Concurenței, Asociația Bibliotecarilor din Moldova.

Raportul include șase capitole: I. Realizarea obiectivelor generale și specifice; II. Acțiuni realizate parțial; III. Acțiuni nerealizate; IV. Impactul și costurile aferente implementării Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020; V. Principalii indicatori de monitorizare în realizarea prevederilor Strategiei; VI. Principalii indicatori de progres în realizarea Strategiei.

Planul de acțiuni pentru anii 2012-2014 include 137 de acțiuni cu termene de realizare stabilite pentru anii respectivi: 2012, 2013, 2014 și acțiuni cu caracter permanent. Acestea sunt clasificate în 6 obiective generale, care la rândul lor se divizează în obiective specifice și acțiuni concrete stabilite pentru implementarea Strategiei.

Acțiunile din plan (137) și ponderea acestora au fost repartizate pe ani conform termenelor de realizare după cum urmează:

2012 – 16 acțiuni (11,7 %);

2013 – 33 acțiuni (24,1%);

2014 – 77 acțiuni (56,2%).

Acțiuni cu caracter permanent - 11 (8%).

Executarea acestora se reflectă în următorul tablou:

Din 137 de acțiuni planificate spre executare în anii 2012-2014, 122 - (89%) au fost realizate integral; 13 acțiuni (10%) sunt în proces de executare, fiind procese de lungă durată; 2 acțiuni (1%) au rămas neexecutate din motive obiective ce nu au depins de instituțiile responsabile.

Realizarea acțiunilor ce sunt în proces de executare (13) va continua pe parcursul etapei a II-a de implementare a Strategiei, în perioada anilor 2015-2017.

Cu referire la cele 2 acțiuni nerealizate vom specifica următoarele:

În vederea executării acțiunii 1.4.2 *Efectuarea unui studiu privind modalitățile de îmbunătățire a gestiunii colective a drepturilor de autor și a drepturilor conexe*, cu termenul de realizare în anul 2014, reieșind din complexitatea problemelor abordate, de către AGEPI a fost solicitată asistența tehnică a OMPI care, însă nu a fost acordată, din motiv că Republica Moldova a beneficiat de suportul OMPI pentru realizarea Studiului în domeniul industriilor creative.

Realizarea acțiunii 1.4.7 *Negocierea unor contracte între Guvernul Republicii Moldova și marile corporații producătoare de soft privind implementarea unui plan de furnizare a programelor instituțiilor guvernamentale*, cu termenul executării 2013, a fost pusă în sarcina Cancelariei de Stat cu participarea Ministerului Afacerilor Interne, a Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nu s-a executat. Prin dispoziția Prim-ministrului RM nr. 48-d din 13.06.2012 a fost constituit Grupul de lucru pentru demararea dialogului între Guvernul RM și Compania „Microsoft” în vederea colaborării pe termen lung, în componența căruia au fost incluși reprezentanții instituțiilor responsabile pentru realizarea acțiunii în cauză. Însă tratativele nu au demarat și la expirarea I etape de implementare a Strategiei acțiunea 1.4.7. rămâne nerealizată.

Prima etapă a implementării Strategiei a fost marcată de o multitudine de evenimente și activități ce s-au încadrat pe deplin în obiectivele și sarcinile stabilite de Planul de acțiuni pentru anii 2012-2014. Dintre acestea menționăm:

- Perfecționarea continuă a cadrului normativ în domeniul proprietății intelectuale prin demararea, promovarea și aprobarea unor inițiative normativ-legislative cu un impact important pentru întregul sistem de protecție a proprietății intelectuale din republică; Totodată, printre cele mai importante realizări ale parcursului european al Republicii Moldova în domeniul proprietății intelectuale înregistrate în ultimii ani vom menționa armonizarea și ajustarea legislației naționale la standardele europene și internaționale;
- Semnarea Acordului între Guvernul RM și Organizația Europeană de Brevete (OEB) privind validarea brevetelor europene (16 octombrie 2013) care va asigura obținerea mai facilă și cu mai puține costuri a protecției invențiilor de către statele semnatare ale Convenției Brevetului European sau a acordurilor de extindere/validare desemnate în cererea de brevet european ;
- Semnarea Acordului dintre UE și RM cu privire la protecția IG pentru produsele agricole și alimentare (26 iunie 2012), ce oferă un instrument eficient pentru susținerea produselor din RM pe piața UE. Acordul asigură protecția indicațiilor geografice ale RM în toate statele UE, fără a repeta procedura destul de complexă și costisitoare ce ține de înregistrarea IG pe teritoriul european;
- Adoptarea Legii nr.114 din 03 iulie 2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, care reglementează expres principiile generale referitoare la oficiul național de proprietate intelectuală (AGEPI) și statutul său, activitățile de bază în domeniul proprietății intelectuale, examinarea pe cale extrajudiciară a litigiilor și reprezentarea în domeniu;
- Intensificarea activității AGEPI în domeniul extinderii cooperării internaționale și bilaterale cu cei mai importanți actori internaționali și regionali în domeniul PI, precum: Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI), Uniunea Internațională pentru

Protecția Noilor Soiuri de Plante (UPOV), Organizația Mondială a Comerțului (OMC), Organizația Internațională de Poliție Criminală (INTERPOL), Oficiul European de Brevete (OEB), Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (OHIM), Consiliului Interstatal pentru problemele protecției juridice și apărării proprietății intelectuale, oficiile naționale din statele membre ale UE etc. Dezvoltarea cooperării internaționale regionale și bilaterale are drept scop asigurarea integrării Republicii Moldova în spațiul intelectual internațional și european, acesta fiind unul dintre obiectivele principale ale sistemului național de protecție a proprietății intelectuale;

- Implementarea Sistemului de Management al calității conform standardului ISO 9001:2008 ce asigură îmbunătățirea calității serviciilor în domeniul PI prestate de către AGEPI;
- Implementarea serviciului de depunere on-line a cererilor OPI și a documentelor aferente, ce permite optimizarea cheltuielilor financiare și de timp a solicitanților și mandatarilor, care sunt necesare pentru corespondență prin poștă și asigură posibilitatea de a utiliza tehnologiile moderne, rapide și eficiente în scopul obținerii protecției OPI;
- Continuarea informării și școlarizării societății civile, formarea, instruirea și perfecționarea cadrelor în domeniul PI. Publicul-țintă l-au constituit specialiști din domeniul PI, oameni de afaceri, mandatar autorizați, evaluatori OPI, judecători, reprezentanți ai autorităților publice cu responsabilități în domeniul asigurării respectării drepturilor de PI, mediatori, lucrători bancari, cercetători, judecători, procurori, vameși, polițiști, tânăra generație (studenți, elevi), bibliotecari, producători agricoli etc.;
- Desfășurarea unor ample activități de promovare a proprietății intelectuale prin organizarea seminarelor, campaniilor de sensibilizare a publicului, meselor rotunde, atelierelor, trainingurilor, participarea la diverse expoziții naționale și internaționale cu standuri, diseminare de informații de specialitate etc.;
- Consolidarea capacităților instituționale ale AGEPI și altor instituții guvernamentale cu responsabilități în domeniul PI și îmbunătățirii comunicării dintre aceste instituții prin stabilirea unor parteneriate.

Referitor la **costurile efective** ale primei etape privind implementarea Strategiei, menționăm că acestea au fost estimate doar în baza rapoartelor financiare ale AGEPI, care a fost implicată în 74% de acțiuni. Cheltuielile efective ale realizării Planului de acțiuni pentru anii 2012-2014 au constituit **8 336 mii lei**, 52 % din care au fost destinate pentru promovarea proprietății intelectuale, 33% pentru dezvoltarea cooperării internaționale, regionale, bilaterale în domeniul PI, 6% pentru desfășurarea *Campaniei publice „STOP Contrafacerea și Pirateria”*, 4,4 % pentru perfecționarea și instruirea cadrelor, 3,5 % implementarea sistemului de management al calității etc.

Cheltuielile pentru investițiile capitale în perioada anilor 2012-2014 referitor la modernizarea sistemului tehnologiilor informaționale ale AGEPI au constituit **1769,87 mii lei, inclusiv 400,15 mii lei pentru** elaborarea și implementarea sistemului de depunere on-line a cererilor de protecție a OPI și de achitare a taxelor.

Prin urmare, pe parcursul anilor 2012-2014, AGEPI a alocat resurse financiare în cuantum de **10106,29 mii lei**.

În linii generale, I-a etapă a implementării Strategiei s-a finalizat cu succes, principalele obiective și sarcini stabilite fiind realizate, fapt ce a contribuit la creșterea rolului proprietății intelectuale în societate și sporirea gradului de protecție a acesteia.

Raportul de monitorizare consolidat pentru anii 2012-2014 a fost elaborat pentru prezentarea la ședința Comisiei Naționale de Proprietate Intelectuală din 07.05.2015 pentru aprobare, ulterior, fiind recomandat spre prezentare Guvernului.

Lilia BOLOCAN,
Director General al Agenției de Stat
pentru Proprietatea Intelectuală